

el: 2011.03.04.

Nemzeti Erőforrás Minisztérium
Helyettes Államtitkár

Iktatószám: 53945-0/2011-SZHAT

Ügyintéző: Baranyai Szilvia

Tel.: 472 8200

Dr. Dénes Balázs
elnök részére
TASZ

Budapest

Tisztelt Elnök úr!

A szociális terület fejlesztésére az előző kormányzat igen szerény Európai Uniós eszközöket vett igénybe. Ezek sorában azonban igen kiemelkedő lehetőségnek tűnt a fogyatékos embereket – gyermekeket és felnőtteket – ellátó intézmények kiváltására, új, kiscsoportos formában, ún. lakóotthonban történő kitagolásra és életveszélyes épületeket átalakító felújításokra szánt közel 15 Mrd Ft-os program. (TIOP 3.4.1-2.)

A 2008-ban elindított fejlesztés kapcsán **2009. nyarán** került ún. társadalmi vitára. Az elképzelésről tucatnyi vélemény érkezett, köztük a TASz véleménye is. Támadó fellépésük hatására az akkori kormányzat úgy döntött, hogy a TASz Betegjogi szervezetének vezetőjét, Verdes Tamást delegálja az ún. **Pályázati Előkészítő Munkacsoportba**, amely a konkrét kiírásért felelős. A TASz tehát a TIOP 3.4.1-2. előkészítésében **2009. nyara óta, közel másfél éve részt vesz.**

A TASz úgy döntött, megállítja azt a folyamatot, amelynek eredményeként 1500 érintett új, lakóotthoni és más, integrált, támogatott lakhatási környezetben juthatna korszerű, európai léptékkal is magas színvonalú elhelyezéshez.

Az előző kormányzat – nyomásuknak engedve – sokmillió forintért szakértői tanulmányt is megrendelt e témában, hogy kifejtthessék az alternatív elképzeléseiket. Ez a tanulmány egy új utat próbált felvázolni, amit kísérleti modellnek el is fogadott az akkori kormányzat.

Az új szociális kormányzat 2010. nyarán áttekintette a helyzetet, majd úgy döntött, hogy nem engedi meg újabb, nagy létszámú otthon építését, a jövőben e területen az ún. ápológondozó otthonok maximális létszámát 50 főben állapítja meg, s új építésű ingatlanként a maximálisan 12 fős, lakóotthonokban szabja meg. Egyúttal elfogadta a TASz-féle felvetések megállapításait is, hogy akiket lehet, azokat otthonaikban kell ellátáshoz juttatni, s a fogyatékos személyek lakhatását külön eszközökkel is támogatni kell.

Mindezekről szociálpolitikáért felelős helyettes államtitkárként 2010. október 5-én személyesen is tájékoztattam Önt, a TASz elnökét, és jelenlévő munkatársát. Ezen a megbeszélésen elhangzott az is, hogy a NEFMI nyitott az együttműködésre, s a szociális ágazat irányítása külön megállapodás aláírásával rögzítette a további együttműködés pontjait. A felek a tárgyalóasztaltól úgy álltak föl, hogy a TASz az itt megismert feltételek – TIOP 3.4.1-2. ingatlan beruházási (vásárlási) eleme legalább 60%-ra emelkedik, s 50 főben maximalizálódik a legnagyobb ellátási kapacitás az ápolás-gondozást igénylő esetekben – mellett támogatja a pályázat kiírását. Elhangzott az is, hogy a szakmai szemléletváltás (képzés, továbbképzés) érdekében újabb forrásokat kapcsolunk a kitagolás lebonyolításának folyamatához.

A NEFMI azt is vállalta, hogy – az „Új Megegyezés – 2010”, nyitott és közvetlen konzultációs sorozaton túl – minden szakmai előkészítésbe bevonja a TASz-t és jogvédő partnereit, s az EU döntéshozó szerveinek közvetlenül is bemutatja az időközben kialakított szakmai részkoncepcióját. Erre 2010. december 10-én került sor, ahol az EU döntéshozói mellett cseh, bolgár és ír civil partnerek, valamint a TASz és partnerei képviselői is kifejthették véleményüket, s részletesen összehasonlították a magyar és a környező országok elképzeléseit. A TASz ekkor sem emelt kifogást, s jelezte, hogy a kiírás részleteiben az NFÜ IH-val marad egyeztetésben.

Csak a pontos értelmezés miatt: Verdes Tamás ekkor még a pályázati előkészítő (hivatalos) munkacsoport (PEMCs) tagja, így mindenről – a korábbiakban és a jelenben is – első kézből értesül(t).

A jelenlegi magyar Kormány megalkotta és elfogadásra előterjesztette a hosszú távú, harminc évre szóló stratégiáját. Ehhez nyitott, átlátható, és Önök által pontosan ismert és megfigyelt folyamatok alapján jutottunk el. A stratégia épít továbbá arra a részanyagra is, amelyet Önök által delegált – vagy Önök által is elismert – szakértők készítettek a fentebb jelzett alkalommal.

Mindezek után, 2010. december 15-i dátummal, 2011. január 5-i (!) érkezéssel Önök „petíciót” juttatnak el huszonhárom, az előzményekről nem vagy nem teljes körűen tájékozott/tájékoztató aláíróval.

Kifejezetten sajnálatos, hogy az aláírók között jelentős szolgáltatószervező, ellátásokban érintett, az ellátási területet hétköznapi szinten is ismerő szervezet nem volt. A tényleges – szolgáltató – szakma való bevonását az ágazati irányítás azonban kifejezetten elsődlegesnek tartja, hiszen szemléletváltozást hozó, strukturális átalakítás csak meggyőzésük útján érhető el.

A szociálpolitikai helyettes államtitkárság a hat pontba szedett levélről azonnali egyeztetést kezdeményezett, s 2011. január 7-re, egy újabb, immár sokadik egyeztetésre meghívta a TASz-t.

A TASz azonban – idézve az egyik érintett szervezet képviselőjét, aki a sorban következő sajtóközlemény aláírói között már nem is szerepel – „körbe telefonálta” a szereplőket, hogy (szó szerint idézve egy másik, érintett szervezet vezetőjétől) „bojkottálják” a január 7-i megbeszélést.

Nehezen érthető, és egyáltalán nem elfogadható, hogy egy olyan ügy érdekében, mely több éve megoldásra vár, miért utasítják el Önök a felajánlott szakmai egyeztetést, és miért nem törekszenek arra, hogy az egyeztetéseket követően a folyamat haladjon előre, és a pályázati kiírás minél hamarabb megjelenjen.

Nem fogadható el azon érvelés, hogy a „felkészülési idő” nem állt volna rendelkezésre. Önök évek óta, teljes mértékben tudják, mit szeretnének, s teljes körű véleménnyel rendelkeznek a korábbi és jelenlegi kormányzati elképzelések kritikája terén. Akkor vajon mire nem tudtak két nap alatt úgymond felkészülni? (Hogy jobban érthető legyek: ha én kezdeményezek egy megbeszélést, általam adott kérdésekben, általam diktált feltételekkel, akkor én örülnék, hogy a másik fél – mellesleg államigazgatásban nem szokott gyorsasággal – két nap múlva időpontot biztosít a megbeszélésre. Ez az Önök „közösségi lelkiismeretét” érintő kérdés – nem firtatom annak egyéb, lehetséges elemeit.

A megbeszélés bojkottálását követően – az internet nyilvánosságát is kihasználva, egy rendkívül jól működő, nemzetközi hírű fogyatékos ellátó intézményt is rossz színben feltűntetve, az igazgatójának jóhiszeműségével visszaélve – hecckampány kezdődött egyetlen céllal, a fogyatékos és pszichiátriai otthonok teljes bezárásának elérésére érdekében. Véleményem szerint nem ez a megoldás, s a szakmai egyeztetéseknek és a fennálló probléma megoldásának érdekében történő tényleges együttműködésnek sokkal több értelme lenne.

Ennek érdekében már korábban, egy október eleji találkozónkon (!) – rögzítettük, hogy nyitottan fogadjuk, támogatjuk az Önök jogi monitoringra vonatkozó elképzeléseit, s minden tekintetben átvilágíthatóvá tesszük saját fenntartású intézményeinket. Negyedév elteltével kértem Önöktől egy beszámolót az eddig végzett tevékenységükről, azonban Ön a beszámoló helyett egy levélben tájékoztat arról, hogy áprilisban hogyan gondolják elindítani (!) a munkát. Sajnálatosnak tartom, és nem értem, hogy ilyen fontos ügyekben miért kell újabb fél évet arra várni arra, hogy a munkavégzés elkezdődjön. Higgyék el, ez sem a fogyatékosokkal élő emberek érdekét szolgálja, mint ahogy az sem, ha az intézményeket „ember lerakatnak” minősítik.

Mindezek alapján nem túlzás – „nyílt levelük” címét kölcsönözve, s a maliciózus érzéseket visszatükrözve – kijelenteni, hogy a TASz semmibe veszi a politikai korrektség írott és íratlan szabályait.

A fentiek tükrében személyes felelősségem, hogy határozottan kiálljak a fogyatékosokkal élő, rászoruló emberekért, és a TASz és társai által követelt, végiggondolatlan intézménybezárásokat elutasítsam (hazánk életében elég volt egy OPNI-bezárás és megkérjem a TASz-t és társait, hogy ne gátolják tovább, hanem segítsék elő a – 2010. decemberi döntés alapján megemelt összegű – közel **18 Mrd Ft**-os forrás felhasználását a fogyatékosokkal élők érdekében. Jelezni kívánom: ez a forrás elveszik, s 2014-ig újabb csatorna nem nyitható, ha tavaszig nem kerül sor a pályázat kiírására.

Végezetül – és egyben levelem megírásának inspirálójaként – említést tennék az Önök „betegjogi képviselője” által, ismeretlen körben, 2011. február 23-i dátummal kiküldött leveléről. Az Önök által szervezendő rendezvényre a levél ugyanis a szakpolitika alakítóit nem párbeszédre, s nem is egyeztetésre hívja, hanem – idézem – „megfigyelői státuszba” várják az érdeklődőket.

Nos, szociálpolitikusként csak elképedek, de az érintettek nevében pedig elfogadhatatlannak tartom ezt a lépést. Mi mindig is szakmai együttműködést támogattuk, véleményüket határozottan megjelenítettük, az elképzeléseik befogadható elemeit stratégiánkba beépítettük. Működésünk teljes mértékben nyilvános, a partnerség egyenrangúságára építő folyamat.

Összefoglalva: a TASz-t és társait megkérjük, hogy fejtsék ki szakmai, megalapozott és fenntartható véleményüket a szakmai stratégiáról, amelyet a társadalmi egyeztetés folyamatában Önöktől is várunk. Örömmel és készséggel fogadjuk észrevételeiket – amelyeket a megfelelően fogunk kezelni, a fentiek tükrében, a tisztességes érdekvédelem etikai szabályait is mindig figyelembe véve.

Budapest, 2011. február 25.

Üdvözlettel:-

Nyitrai Imre
sk.